

'Melkveehouderij kan alleen verder met innovatie'

Boeren hand in hand met wetenschappers

door Gert van Harskamp

HENGLO • De melkveehouderij staat komende jaren voor enorme uitdagingen en de lage melkprices maken investeren moeilijk. Een coöperatie van melkveehouders en Wageningen University & Research (WUR) gaan innig samenwerken om de melkveehouderij toekomstbestendig te maken.

Proefboerderij De Marke in het Gelderse Hengelo staat misschien wel op een van de meest ingewikkelde locaties om een melkveebedrijf te runnen. Een waterwingebied, midden tussen de stikstofgevoelige bossen en zandgronden in de Achterhoek. Hier startte in 1991 onderzoek om op een commerciële melkveehouderij, die nu in handen is van WUR, te voldoen aan de strengste eisen op het gebied van waterkwaliteit, fosfaatoverschot en ammoniakemissie. Een groep boeren, verenigd in de Coöperatie De Marke, neemt de proefboerderij over en gaat innig samenwerken met de Wageningen.

Vernieuwen

„De boerderij staat er nu dertig jaar en dreigde te gaan sluiten”, zegt André Arfman, voorzitter van Coöperatie De Marke en zelf eigenaar van een melkveehouderij met 180 koeien in het Achterhoekse Vorden. „Maar ik denk dat we nog lang niet op onze top zitten van hoe wij kunnen vernieuwen. Deze boerderij is voor ons heel belangrijk, omdat het de mogelijkheid geeft

In het kort

- Proefboerderij De Marke van Wageningen Universiteit in de achterhoek wordt overgenomen door een coöperatie van melkveehouders.
- Melkveeouders blijven nauw samenwerken met onderzoekers van de universiteit en kunnen meer invloed uitoefenen.
- Boeren vinden dit belangrijk vanwege de duurzaamheidsdoelstellingen.

nieuwe dingen te proberen. Iedere melkveehouderij is anders, dus dan is een platform als deze boerderij heel erg belangrijk. Hiermee houden we de boerderij intact en kunnen we meer in-

vloed uitoefenen op het onderzoek dat wordt gedaan.”

Melkveeouders moeten tot 2030 een enorme slag slaan en voldoen aan scherpe doelstellingen op het gebied van broeikasgasreductie, energiebesparing, duurzamer veevoer, dierenwelzijn en weidegang. Daarnaast moet er vaart gemaakt worden met kringlooplandbouw, dus een volledig gesloten keten. „De melkveehouderij heeft te maken met grote doelen”, zegt manager Gert van Duinkerken van Wageningen Livestock Research. „Kijk alleen al naar het stikstofdossier. Maar er moet ook voldoende inkomen zijn voor de melkveeouder.

Daar kan dit innovatiecentrum wel bij helpen.”

Inmiddels hebben al meer dan honderd boeren interesse getoond om zich aan te sluiten bij de coöperatie.

„Onze ambitie is om hier de melkveehouderij van 2050 te realiseren”, zegt Arfman. „Hier kunnen bedrijven terecht met hun onderzoeksvragen en door de coöperatie spreiden we de risico's.”

Onderzoeker Van Duinkerken benadrukt wel dat experimenten in de Achterhoek niet zomaar over de melkveehouderij in de rest van het land uitgerold kunnen worden. Zo boeren melkveeouders in het natte veenweidegebied van het Groene Hart heel anders.

Het verschil geeft volgens

Onderzoekers van de Wageningen Universiteit werken op proefboerderij De Marke nauw samen met melkveeouders. Inzet: André Arfman, voorzitter Coöperatie De Marke. FOTO WUR

de Wageningen-onderzoeker aan dat er niet één oplossing is voor de melkveehouderij. Wel verwacht hij dat de sector mogelijk versneld gaat veranderen, waarbij we naar minder boeren en in bepaalde regio's ook minder koeien gaan.

„En misschien gaan we wel naar hele andere verdiensmodellen”, voegt Van Duinkerken daaraan toe. „Dan verdient de melkveeouder niet alleen geld met zijn geleverde zuivel, maar heeft hij meer nevenverdiensden, bijvoorbeeld met CO₂-opslag en energievoorziening.”

Het zijn allemaal experimenten die in de proefboerderij in Hengelo uitge-

voerd kunnen worden. Waar met de coöperatie de lasten over de boeren verdeeld worden, valt het door de lage melkprice voor de veehouders niet mee om te investeren in het toekomstbestendig maken van de sector, erkent coöperatievoorzitter Arfman. „En die toekomstbestendigheid moet denk ik wel uit investeringen in innovatie en onderzoek komen. Daarom hopen we dat er ook externe partijen uit de voedselketen of de hoek van het onderwijs mee gaan doen.”

'Investeren essentieel voor de toekomst'